

Problemes

1. (6 punts) Considereu l'equació

$$(x+1)z + ye^z - 1 = 0 \quad (*)$$

(a) Verifiqueu que (*) defineix implícitament $z = z(x, y)$ entorn del punt $(x, y, z) = (0, 0, 1)$ i demostreu que el polinomi de Taylor de grau dos de $z(x, y)$ entorn del $(0, 0)$ és:

$$p(x, y) = 1 - x - ey + x^2 + 2exy + e^2y^2.$$

(b) Trobeu els valors de a i b pels quals $q(x, y) = p(x, y) + ax + by$ pot tenir un extrem relatiu en $(0, 0)$.

(c) Per als valors de a i b de l'apartat anterior, apliqueu el criteri del hessià a $q(x, y)$ en $(0, 0)$.

(d) Demostreu, amb independència del resultat de l'apartat (c), que $q(x, y)$ té un mínim relatiu a $(0, 0)$ per als valors de a i b de l'apartat (b).

Resolució:

(a) $f(x, y, z) = (x+1)z + ye^z - 1$

(i) $f \in C^\infty(\mathbb{R}^3)$.

(ii) $f(0, 0, 1) = 0$.

(iii) $\frac{\partial f}{\partial z} = x + 1 + ye^z$, $\frac{\partial f}{\partial z}(0, 0, 1) = 1 \neq 0$.

Podem aïllar $z = z(x, y)$ solució de $f(x, y, z) = 0$ entorn de $(0, 0, 1)$, verificant:

(I) $z(x, y) \in C^\infty$, (II) $z(0, 0) = 1$, (III) $f(x, y, z(x, y)) = 0$.

Si derivem respecte x i y l'equació $(x+1)z(x, y) + ye^{z(x, y)} - 1 = 0$, obtenim

$$\left. \begin{aligned} z + (x+1)D_xz + ye^z D_xz &= 0 \\ (x+1)D_yz + e^z + ye^z D_yz &= 0 \end{aligned} \right\}$$

Si $x = y = 0$ i $z(0, 0) = 1$:

$$\left. \begin{aligned} 1 + D_xz(0, 0) &= 0 \\ D_yz(0, 0) + e &= 0 \end{aligned} \right\} \implies D_xz(0, 0) = -1, \quad D_yz(0, 0) = -e.$$

Si tornem a derivar respecte x i y :

$$\left. \begin{aligned} 2D_xz + (x+1)D_{xx}z + ye^z(D_xz)^2 + ye^z D_{xx}z &= 0 \\ D_yz + (x+1)D_{xy}z + e^z D_xz + ye^z D_xz \cdot D_yz + ye^z D_{xy}z &= 0 \\ (x+1)D_{yy}z + 2e^z D_yz + ye^z(D_yz)^2 + ye^z D_{yy}z &= 0 \end{aligned} \right\}$$

Si $x = y = 0$, $z(0, 0) = 1$, $D_xz(0, 0) = -1$ i $D_yz(0, 0) = -e$:

$$\left. \begin{aligned} -2 + D_{xx}z(0, 0) &= 0 \\ -e + D_{xy}z(0, 0) - e &= 0 \\ D_{yy}z(0, 0) - 2e^2 &= 0 \end{aligned} \right\} \implies D_{xx}z(0, 0) = 2, \quad D_{xy}z(0, 0) = 2e, \quad D_{yy}z(0, 0) = 2e^2.$$

Finalment

$$\begin{aligned} p(x, y) &= z(0, 0) + D_xz(0, 0)x + D_yz(0, 0)y + \frac{1}{2!}(D_{xx}z(0, 0)x^2 + 2D_{xy}z(0, 0)xy + \\ &\quad + D_{yy}z(0, 0)y^2) = 1 - x - ey + x^2 + 2exy + e^2y^2 \end{aligned}$$

(b) És clar que $D_x q(0,0) = -1 + a$, $D_y q(0,0) = -e + b$.

Així doncs, $D_x q(0,0) = D_y q(0,0) = 0 \iff a = 1$ i $b = e$.

(c) $D_{xx} q(0,0) = 2$, $D_{xy} q(0,0) = 2e$, $D_{yy} q(0,0) = 2e^2$

$$H_q(0,0) = \begin{pmatrix} 2 & 2e \\ 2e & 2e^2 \end{pmatrix}$$

$\det(H_q(0,0)) = 0 \implies$ No podem decidir si $(0,0)$ és un extrem usant el criteri del hessià.

(d) $q(x,y) = 1 + (x + ey)^2 \geq 1 = q(0,0)$, $\forall (x,y) \in \mathbb{R}$, d'on deduïm que $(0,0)$ és un mínim relatiu de q .

2. (6 punts) Sigui $f(x) = \sqrt{x} - \sqrt{x+1} + \frac{1}{\sqrt{x+1}}$ definida per a $x \geq 0$.

(a) Vegeu que $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = +\infty$.

(b) Demostreu que $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$.

(c) Vegeu que $f(x)$ té un únic extrem relatiu si $x > 0$ i calculeu-lo. Digueu (sense fer cap càlcul) si és màxim o mínim (raoneu la resposta). (Observeu que $f(0) = 0$.)

(d) Raoneu que $f(x) > 0$ si $x > 0$.

(e) Demostreu per inducció la següent propietat: $\frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} \geq \sqrt{n}$, per a tot $n \in \mathbb{N}$.

(Indicació: Useu l'apartat (d).)

Resolució:

$$(a) f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}} - \frac{1}{2\sqrt{x+1}} - \frac{1}{2(\sqrt{x+1})^3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = +\infty - \frac{1}{2} - \frac{1}{2} = +\infty.$$

$$(b) f(x) = \sqrt{x} - \sqrt{x+1} + \frac{1}{\sqrt{x+1}} = \frac{(\sqrt{x} - \sqrt{x+1})(\sqrt{x} + \sqrt{x+1})}{\sqrt{x} + \sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}} = \frac{x - (x+1)}{\sqrt{x} + \sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}} = \frac{-1}{\sqrt{x} + \sqrt{x+1}} + \frac{1}{\sqrt{x+1}}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0.$$

$$(c) f'(x) = 0 \iff \sqrt{\frac{x+1}{x}} - 1 - \frac{1}{x+1} = 0 \iff \sqrt{\frac{x+1}{x}} = \frac{x+2}{x+1} \iff \frac{x+1}{x} = \frac{(x+2)^2}{(x+1)^2} \iff (x+1)^3 = x(x+2)^2 \iff x^3 + 3x^2 + 3x + 1 = x(x^2 + 4x + 4) \iff x^2 + x - 1 = 0 \iff x = \frac{-1 \pm \sqrt{5}}{2}.$$

L'únic possible extrem relatiu per a $x > 0$ és $x = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$. És clar que és un màxim ja que:

(i) $f'(x) > 0$ si $x \in \left(0, \frac{\sqrt{5}-1}{2}\right)$, ja que $f'(x) = 0$ només si $x = \frac{\sqrt{5}-1}{2}$ i $\lim_{x \rightarrow 0^+} f'(x) = +\infty$.

(ii) Com que $f(0) = 0$ i f és estrictament creixent en $\left(0, \frac{\sqrt{5}-1}{2}\right)$, llavors $f(x) > 0$ en aquest interval.

(iii) Com que $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$ i $f'(x)$ té signe constant en $\left(\frac{\sqrt{5}-1}{2}, +\infty\right)$, llavors $f'(x) < 0$ en aquest interval i f és estrictament decreixent.

(d) Com que f és estrictament creixent en $\left(0, \frac{\sqrt{5}-1}{2}\right)$ i estrictament decreixent en $\left(\frac{\sqrt{5}-1}{2}, +\infty\right)$ i $f(0) = 0$, $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$, llavors és clar que $f(x) > 0$ si $x > 0$.

(e) – Per a $n = 1$: $\frac{1}{\sqrt{1}} = \sqrt{1}$ i la propietat és certa.

– Suposem la propietat certa per a un cert $n \geq 1$. Llavors:

$\frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} \geq \sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}}$, on hem usat la hipòtesi d'inducció. Volem veure que:

$\sqrt{n} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} \geq \sqrt{n+1} \iff \sqrt{n} - \sqrt{n+1} + \frac{1}{\sqrt{n+1}} \geq 0 \iff f(n) > 0$, que és cert per l'apartat (d). Així doncs, la propietat també és certa per a $n + 1$.

3. (7 punts) Siguin $f(x, y) = e^{x-x^2/2} + e^{-x+y^2/2} - 2$, $g(x, y) = (x^2 + y^2)D_y f(x, y) - 2yf(x, y)$ i $h(x, y) = \begin{cases} \frac{f(x, y)}{x^2 + y^2} & \text{si } (x, y) \neq (0, 0) \\ 1/2 & \text{si } (x, y) = (0, 0) \end{cases}$

(a) Demostreu que el desenvolupament de Taylor de f entorn del $(0, 0)$ fins a termes de grau 3 inclosos és: $f(x, y) = \frac{1}{2}(x^2 + y^2) - \frac{1}{2}x(x^2 + y^2) + R_4(x, y)$.

(b) Calculeu el desenvolupament de Taylor de g entorn del $(0, 0)$ fins termes de grau 4 inclosos. (Indicació: Useu l'apartat (a).)

(c) Calculeu $D_y h(x, y)$ per a tot $(x, y) \in \mathbb{R}^2$.

(d) Demostreu que $D_y h(x, y)$ és contínua en $(0, 0)$.

Resolució:

$$\begin{aligned} \text{(a)} \quad f(x, y) &= 1 + x - \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2!} \left(x - \frac{x^2}{2}\right)^2 + \frac{1}{3!} \left(x - \frac{x^2}{2}\right)^3 + R_4(x) + \\ &+ 1 - x + \frac{y^2}{2} + \frac{1}{2!} \left(-x + \frac{y^2}{2}\right)^2 + \frac{1}{3!} \left(-x + \frac{y^2}{2}\right)^3 + R_4(x, y) - 2 = \\ &= 1 + x - \frac{x^2}{2} + \frac{1}{2}(x^2 - x^3) + \frac{1}{6}x^3 + R_4(x) + \\ &+ 1 - x + \frac{y^2}{2} + \frac{1}{2}(x^2 - xy^2) - \frac{1}{6}x^3 + R_4(x, y) - 2 = \\ &= \frac{1}{2}(x^2 + y^2) - \frac{1}{2}x(x^2 + y^2) + R_4(x, y) \end{aligned}$$

$$\text{(b)} \quad g(x, y) = (x^2 + y^2)(y - xy + R_3(x, y)) - 2y \left(\frac{1}{2}(x^2 + y^2) - \frac{1}{2}x(x^2 + y^2) + R_4(x) \right) = 0 + R_5(x, y).$$

$$\begin{aligned} \text{(c)} \quad D_y h(x, y) &= \frac{(x^2 + y^2)D_y f(x, y) - 2yf(x, y)}{(x^2 + y^2)^2} = \frac{g(x, y)}{(x^2 + y^2)^2} = \\ &= \frac{(x^2 + y^2)e^{-x+(y^2/2)}y - 2y \left(e^{x-(x^2/2)} + e^{-x+(y^2/2)} - 2 \right)}{(x^2 + y^2)^2}, \quad \text{si } (x, y) \neq (0, 0) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D_y h(0, 0) &= \lim_{y \rightarrow 0} \frac{h(0, y) - h(0, 0)}{y - 0} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\frac{f(0, y)}{y^2} - \frac{1}{2}}{y} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{\frac{1+e^{(y^2)/2}-2}{y^2} - \frac{1}{2}}{y} = \\ &= \lim_{y \rightarrow 0} \frac{e^{y^2/2} - 1 - \frac{y^2}{2}}{y^3} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{1 + \frac{y^2}{2} + R_4(y) - 1 - \frac{y^2}{2}}{y^3} = \lim_{y \rightarrow 0} \frac{R_4(y)}{y^3} = 0. \end{aligned}$$

(d) Hem de veure $\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} D_y h(x, y) = 0$. Usem els apartats (b) i (c):

$$\lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} D_y h(x, y) = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} \frac{g(x, y)}{(x^2 + y^2)^2} = \lim_{(x, y) \rightarrow (0, 0)} \frac{0 + R_5(x, y)}{(\sqrt{x^2 + y^2})^4} = 0.$$

Per les propietats del reste del desenvolupament de Taylor.